

प्रभाव दैनिक

National Daily

वर्ष १० अंक २६ काठमाडौं

शुक्रबार, ५ जेठ २०८०

Prabhab National Daily

Friday, May 19, 2023

www.prabhbonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५-

तानिए थप दुई 'हाइ प्रोफाइल'

शरणार्थी नेता विमानस्थलबाट, मियाँ सिंहदरबारबाट

शमशेर मिश्र

देकनाथ रिजाल

उनले हज समितिका लागि प्रयोग गर्न दिएको गाडी गिरोहलाई प्रयोग गर्न दिएको खुलेको प्रहरीले जनाएको छ । उक्त सरकारी गाडी अहिले प्रहरीले नियन्त्रणमा लिसकेको छ । भूटानी शरणार्थी प्रकरणमा उक्त समितिको गाडी प्रयोग भएको खुलासा । (बाँकी पृष्ठ २ मा)

नक्कली शरणार्थी प्रकरण

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपालीलाई नक्कली भूटानी शरणार्थी बनाउने भन्दै ठारी गरेको प्रकरणमा विहीनबाट प्रहरीले थप दुई जना उच्चपदस्थताई नियन्त्रणमा लिएको छ । प्रहरीले भूटानी शरणार्थी नेता टेक्नाथ रिजाल र नेपाल हज समितिका अध्यक्ष शमशेर मियाँलाई नियन्त्रणमा लिएको हो ।

रिजाललाई भापावाट काठमाडौं आउने क्रममा विभुवन अन्तर्राष्ट्रिय सिंहदरबारस्थित प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको थियो भन्ने भूटानीलाई सिंहदरबारस्थित ऊर्जा, लज्जावत तथा सिंचाइ मन्त्रालयबाट । काठमाडौंका प्रहरी उपरीको सीताराम रिजालका अनुसार दुवै जनालाई हिरासतमा राखेको अनुसन्धान गर्न दुई दिनको म्याद दिएको छ ।

किन प्रकार परे रिजाल र मियाँ ?

पछिलोपटक पूर्वउप्रधानमन्त्री टोपबहादुर रायमाझी भक्ताउपछि

यो घटनाको अनुसन्धान टुगोतर्फ पूच्याउनेतर प्रहरी लागेको बताइएको थियो । यस घटनामा पूर्वगृहमन्त्री बालकृष्ण खाणसमेत प्रहरी दित्तासतमा छन् । खाणपत्ती मञ्जु खाण, काग्रेस केन्द्रीय सदस्य एवं सांसद डा. आर्जु देउवा, अखिलायार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका प्रमुख प्रेमकुमार राईको नाम मुछिए पनि यो किनारा लाग्दै थियो । नक्कली शरणार्थी प्रकरण टेक्नाथ गएको बेला दुई 'हाइ प्रोफाइल' प्रहरीले पकेको हो ।

रिजालमाथि यसअधि दिर्समतमा परेका सानु भण्डारीसँग आर्थिक कारोबार भएको पाइएपछि अनुसन्धानका लागि पकाउ गरिएको प्रहरीले जनाएको छ । विगतमा रिजालले वार्की रहका शरणार्थीको पुनर्वासिका लागि पहल गरेको थिए । सोरी आधारमा सरकारले कार्यदल गठन गरेको थियो ।

यता हज समितिका अध्यक्ष मियाँलाई भन्ने गिरोहसँगको मिलेमतो गरेको आरोप छ ।

को कहिले पकाउ ?
२०७५ चैत १२ गते काठमाडौं उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालयको टोलीले ललितपुर घर भएका ५० वर्षीय सानु भण्डारी, मोरड पथरी शनिशरे घर भएका केशवप्रसाद दुलाल र ललितपुरमा बस्तै आएका ४५ वर्षीय टंकुमार गुरुङलाई पकाउ गरी सावेजनिक गरिएको थियो ।

तीन दिनपछि अर्का एक अभियुक्तलाई पनि प्रहरीले पकाउ गरेर सावेजनिक गर्यो । उनी मोरड पथरी घर भएका ४४ वर्षीय सापार राई थिए । राईलाई चैत १५ गते पकाउ गरेको थियो । त्यही समूहसँग मिलेर राईले ५० जनाभन्दा बढीसँग तीन करोड २४ लाख रुपैयाँ ठारी गरेको गरिएको थियो ।

प्रयान्तरी दाहाललाई स्वतन्त्र सांसद डा. अमेशकुमार सिंहले बहुदलपछिका सबै भ्रष्टाचार काण्डको छ ।

प्रधानमन्त्रीलाई चाख-चाख

■ शरणार्थी प्रकरणको छानबिनबारे अधिकांश सांसदको प्रश्न

■ सबै भ्रष्टाचार काण्डको अनुसन्धान गराउन प्रधानमन्त्री तयार

नक्कली परिचयपत्र बनाएर ठारी गरेको प्रकरणको छानबिन र अनुसन्धानमा प्रहरी सक्रिय रहेको पृष्ठभूमिमा शुक्रले भ्रष्टाचारका अनेक काण्डको अनुसन्धानका कानून संशोधन गर्नुपर्ये त्यसतरफ ध्यान दिनुनेबारे सोधेका थिए । दाहालले सरकारको ध्यान नक्कली शरणार्थी प्रकरणमात्रै केन्द्रित नभएको दावी गर्दै पूँजीबजारका वेतिविरुद्ध पनि अभियान सुन गरेको बताए ।

नक्कली भूटानी शरणार्थीको मुद्रामात्रै होइन, विवतका तमम घटना जो विवादमा रहे ती सबैको छानबिन गर्ने कुरा, सम्पति शक्तीकरणसँग सम्बन्धित ठुलठुला केसलाई छानबिन गर्न र दोषीलाई कारबाही गर्ने कुरा अनि राजवापा भएका ठुलठुला चलखेलबाटे छानबिन गर्ने कुरा, अरू पूँजीबजारसँग सम्बन्धित ठुलठुला सेटिडलाई भत्काउने काम सरकारले सुन गरिएको छ' प्रधानमन्त्रीले भने ।

तर, उनी पनि भ्रष्टाचारमा यसअधि नै मुश्किलीका नेता हुन् । उनी भ्रष्टाचारमा मुश्किलीको पूर्वमालिकादी लडाकु शिविर काण्डाको हो । यसबाटे प्रधारा सासार जानेन्दू शाहीले प्रधानमन्त्रीलाई संसदमा प्रश्न गरे । प्रधानमन्त्रीले भन्ने दुर्गोचारसँग सम्बन्धित शाहीले प्रधानमन्त्रीलाई संसदमा प्रश्न गरे ।

प्रधानमन्त्रीले भन्ने दुर्गोचारसँगको छानबिन गर्ने कुरा, प्रधानमन्त्रीले भन्ने दुर्गोचारसँगको छानबिन गर्ने कुरा, अरू पूँजीबजारसँग सम्बन्धित ठुलठुला सेटिडलाई भत्काउने काम सरकारले सुन गरिएको छ' प्रधानमन्त्रीले भने ।

संसदमा उनले भन्ने, 'यदि त्यस्तो केही छ, छानबिन गर्नुपर्यन्त भने २०४८ यताके सबै उच्चपदस्थको सम्पत्तिबाट छानबिन गर्न तयार होनेको सम्भावना जानिए तर उच्चपदस्थको सम्पत्तिबाट छानबिन गर्न तयार होने चाहन्छु ।' सांसद सर्वेन्द्रनाथ शुक्रले जानकारी गराउन चाहन्छु ।

सरकार तयार रहेको बताए । तर, सबै भ्रष्टाचारका काण्डको छानबिनका लागि दलहरू सहमत हनुपर्ने बताए ।

'सबै ठुलाठुला काण्ड, हत्याकापड या भ्रष्टाचारका काण्डको छानबिन प्रक्रिया अगाडि बढाउनेबाटे सरकार गम्भीरलाई लगाइहेको जानकारी म फोरि दोहो-याउँ चाहन्छु । सांसद सिंहले ओर्मी कापाउदेखि लिनामा, बाइडबली जाहाज खरिद प्रकरणको छानबिनबाटे सोधेको प्रश्नमा यस्तो जावाक दिए प्रधानमन्त्रीले ।

सांसद सर्वेन्द्रनाथ शुक्रले पनि डा. सिंहलेजस्टै प्रश्न गरे । भूटानी शरणार्थीको सबै भ्रष्टाचारको दोषीलाई प्रधानमन्त्रीले भन्ने कुरा, कपोलकल्पित र पूर्वाग्रही भएको दावी गरे । यदि, कसैले उजुरी दिए र अदालतले दोषी ठहर्याए जेल जान तयार रहेकोसमेत बताएका छन् । प्रधानमन्त्रीले पहिलोपटक यस्तो जावाक दिए ।

सांसद सर्वेन्द्रनाथ शुक्रले पनि डा. सिंहलेजस्टै प्रश्न गरे । भूटानी शरणार्थीको सबै भ्रष्टाचारको दोषीलाई प्रधानमन्त्रीले भन्ने कुरा, कपोलकल्पित र पूर्वाग्रही भएको दावी गरे ।

सन्दर्भ : वैदेशिक रोजगार

वैशाखमा ५० हजारभन्दा बढी विदेशिए

वैशाखमा वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपालीको संख्या चैतको तुलनामा घटेको छ ।

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- वैदेशिक रोजगारीका लागि चालु आर्थिक वर्षको १०औं महिना अर्थात् वैशाखमा ५० हजारभन्दा बढी नेपालीले श्रम स्वीकृति लिएका छन् । वैदेशिक रोजगार विभागले सार्वजनिक गरेको तथ्यांकनुसार वैशाख महिनामा ५४ जार र ४७ जना नेपालीले नयाँ तथा ४८ जार र ४७ जना नेपालीको संख्या बढाउन थाए । वैशाखमा यस्तो संख्या सात हजार २१ जना न्यून भएको छ ।

यसअधि कागुन महिनामा ६१ हजार ८४५ जनाले रोजगारीका लागि विदेश जान श्रम स्वीकृति लिएका थिए । माघ महिनामा ६४ हजार २८४ र पुसमा ६५ हजार ४४४ जनाले श्रम स्वीकृति लिएका देखिन्छ । तथ्यांक हेर्दा गत आर्थिक वर्षबाट पुराने लयमा फर्किएको वैदेशिक रोजगारीको यात्रा विस्तारै खस्किदै गएको देखिन्छ ।

चालु आर्थिक वर्षको सुरुआतदेखि नै पहिलो गन्तव्य बनेको मर्मेसिया जाने नेपाली कामदारहरूको संख्यामा पनि केही महिनादेखि घट्दै गएको देखिएको छ । वैशाख महिनामा १४ हजार ६३४ जनाले मर्मेसिया जान श्रम स्वीकृति लिएका छन् । गत चैतको तुलनामा वैशाखमा श्रम स्वीकृति लिनेको संख्या

धेरै नेपाली जाने १० मलुक

मलेसिया	- १४६३४
कतार	- १०२३०
युर्क	- १४८३
साउदी	

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

वैदेशिक रोजगारीमा हुने ठगी रोक

जुनसुकै नेताले स्वदेशमै रोजगार सिर्जना गर्ने भनेर जितिसुकै ठोकुवा गरे पनि वैदेशिक रोजगार अपरिहार्य भइसकेको छ। 'सूर्य अस्त, नेपाल मस्त' भनेकै नेपालमा न त व्यवसायको बातावरण छ, न त पूर्ण रोजगारको।

नेपाली शिक्षाको पाठ्यक्रम हेर्ने हो भने भने विरक्तलागदो छ स्थिति। १६/१७ वर्ष समय र जवानी शिक्षामा बिताएर सर्टिफिकेट लिएका युवालाई सरकारले कृषिमा क्रृष्ण दिन्छ। पुरानै दैनिकीमा फर्कनुपर्दा व्यक्तिले शिक्षामा गरेको लगानी त बालुवामा पानी हुने भयो तै राज्यको लगानी पनि स्वाहा तै हुन्छ। अझ त्रहौं लिएर डिग्री लिएपछि फेरि त्रहौं लिएर कृषिमा फर्कनुपर्दा को टिक्का नेपालमा?

यो हो ७० को दशकमा युवाले भोगेको समस्या। अहिले यो समस्याबाट चेत लिएकाहरूले आफ्ना छोराछोरीलाई सानैबाट महजोडीको दाल, भात, तरकारी चलचिको 'भिजिट भिसामा हजुर भिजिट भिसामा, भई छोडेर उड्ने हजुर पश्चिम दिशामा' भन्ने गीतकै लयमा तथारी गराउँछन्। भए अमेरिका, क्यानडा, नभए अस्ट्रेलिया जापान। त्यता पनि भाग्य नलागे खाडी छैंदै छ।

यही दौरानमा युवाहरू ठगिएका छन्। नेपालमै सरकारबाट लुटिएका छन्। अनधिकृत दलालबाट लुटिएका छन्। पछिलो नकली शरणार्थी प्रकरण यसको ज्वलन्त उदाहरण हो। बन्द भइसकेको शरणार्थी कोटामा त युवाहरू फसे भने खुला देशहरूमा लोभिनू ठूलो कुरा रहेन। यो प्रकरणमा २३ करोड बराबरको ठगी भएको खुलेको छ। तर यो भन्दा विकराल रिपोर्ट छ वैदेशिक रोजगारी। विभिन्न स्थानमा लैजाने प्रलोभन देखाएर चालु आर्थिक वर्षको १० महिनामा गैरकानुनी विवाहीलया र एजेन्ट्सबाट ७६ करोड रुपैयाँ ठगी गरेको पाइएको छ। विभागका अनुसार अधिलो आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि अहिलेसम्म एजेन्ट र बिचौलियाबाट एक अर्ब २६ करोड २२ लाख दुई हजार ४१७ ठगी भएको छ।

नेताहरू चुनावमा गाउँलाई बसेबसुँ लाग्ने बातावरण बनाउँछु भन्दै जितेर नफकेको धेरै भइसक्यो। यस्तै नारा लिएर जितेर पाँच वर्षपछि फर्केकाहरूलाई जनताले मतदानबाट पाता कसेर लडाएर पठाएको घटना छलगै छ। तर यो त एउटा प्रक्रिया हो, एउटा नेता हारे अर्को नेताले जित्थन् तै। तिनले प्रणाली सुधार्ने र सुशासन बनाउनेतर ध्यान नदिंदा ठगी जस्ताको तस्तै छ। साँझ नपै धरही खटाएर पसल बन्द गराउने विधिले देश बन्दैन। त्यसैले वैदेशिक रोजगारीमा हुने ठगी रोक। देशमै गरिखाने बातावरण बनाउ।

मनन्योग्य

चाणक्य नीति

गुरुका यस्ता बचन सुनेर अन्यायस नै विष्णुपूर्ण (चाणक्य) लाई आफ्ना पिताको सम्भन्न आयो। उनलाई यस्तो लाग्न थाल्यो कि म अब आफ्नो प्रतिज्ञा अवधार्य पूर्ण गर्न सक्छु।

पंडित राधामोहनले विष्णुपूर्णसंग भने- 'मेरा एउटा सहायी आचार्य पुण्डिकाक्ष छन् जो आजाल त विशिष्टमा नै आचार्य पदमा छन्। म उनका नाममा एउटा चिट्टी लेखेर तिम्बो हातमा पठाइदिन्छु। इश्वरले चाहे भने उनले तिम्बो प्रतिभावाट प्रभावित भएर कुलपात्रसंग तिम्बो प्रवेशको लागि अनुरोध अवधार्य गर्नेछन्।

अन विष्णुपूर्ण (चाणक्य) ले पत्र प्राप्त गरे र सहायीहरूसंग आँसु भाइ भाइ विदाई र गुरुबाट आशीर्वाद लिएर तिम्बो विष्णुपूर्णसंग भने- 'म अनाथ विष्णुपूर्ण हुँ। विश्वविद्यालयमा विद्या आजन गर्ने इच्छा भएका लाग्ने भजुरका चरणको सेवा गर्न आएको हूँ र मैले राधामोहन

गुरुजीबाट एउटा चिठी पाँच ल्याएको छुँ भनी चिठी

आचार्यलाई दिए।

चिठी हेरेर आउने व्यक्ति

तेजिलो एवम् विलक्षण बुद्धिको

भन्न जानी खुर्ची भास्तर भने-

भेरो काम प्रयत्न हो, इश्वरले

तिम्बो काम लिएका गर्नु, म प्रयत्न

गर्दूँ रुक्मीमा गर विश्वाम गर,

बेलुका भेट हुँदै अनि कुरा

गर्नेला' भन्दै आचार्यले एक

शिथिकालाई नाममे पुकार्दै खाने,

बस्ते प्रबन्धको निवेशन दिएर

आफु पठाउने कक्षातिर लागे।

प्राचार्य विद्यालयबाट

फकी आजाला आपका

स्वभूमिन ढुगामा वसी किताब

पढिरेको विष्णुपूर्णलाई देखी

जावै प्रभावित भए। बसर बदली

स्तान गर्न चुकाउन लागे।

आचार्यले स्तानको लागि पानी

निकालोको देखी विष्णुपूर्णले

गुरुका हातको डोरी तार्दै भन्न

लागे- 'गुरुका सेवामा म छाँदाछै

किन कट्ट गर्नुहुँ, मलाई

हजुर बालुभएको लागि भएन,

क्षमा पाऊ, पानी म निकाल्नु।

क्रमशः

द्रष्टव्य : यस दैनिकका लागि लेख, विचार, प्रतिक्रिया prabhabdailynews@gmail.com मा सम्प्रेषण गर्नुहुन अनुरोध छ। यो स्तम्भमा प्रकाशित सामग्री लेखकको निजी विचार हो। - सं.

डिजिटल रूपान्तरणको बाटोमा

► आनन्दराज खनाल

वि

विभिन्न खाले डिजिटल विभाजनको गहिराइमा भासिएका छन्।

अन्तर्राष्ट्रीय दूरसञ्चार संघले प्रकाशित

गरेको तथांकअनुसार सन् २०२२ को

अन्त्यसम्ममा इन्टरनेटमा नजोरिडेका

२.७ अर्ब मानिसमध्ये करिव एक तिहाई

जनसंख्या ४६ अर्ब अल्पविकसित

देशमा गर्दै छन्।

विभिन्न

सुरक्षित विभिन्न खाले डिजिटल विभाजनको गहिराइमा भासिएका छन्।

अन्तर्राष्ट्रीय दूरसञ्चार संघले प्रकाशित

गरेको तथांकअनुसार सन् २०२२ को

अन्त्यसम्ममा इन्टरनेटमा नजोरिडेका

२.७ अर्ब मानिसमध्ये करिव एक तिहाई

जनसंख्या ४६ अर्ब अल्पविकसित

देशमा गर्दै छन्।

हुन सकेको देखिन्न। नेपाल टेलिकमको

सुरक्षित काम गर्ने शैली र उसका आफ्नै परियोजना अल्पविकसित बहाएका बहुत, ग्रामीण दूरसञ्चार विभास कोषाप्रधान नियमित विभिन्न विभाजनको गहिराइमा भासिएका छन्।

इन्टरनेट प्रयोगको अवस्था

भन्न नेपालमा देखिन्न। नेपाल टेलिकमको

सुरक्षित काम गर्ने शैली र उसका आफ्नै

परियोजना अल्पविकसित

देशमा गर्दै छन्।

देखिन्न विभिन्न

सुरक्षित काम गर्ने शैली र उसका आफ्नै

परियोजना अल्पविकसित

देशमा गर्दै छन्।

देखिन्न विभिन्न

सुरक्षित काम गर्ने शैली र उसका आफ्नै

परियोजना अल्पविकसित

देशमा गर्दै छन्।

रहेका सामग्रीलाई

एनालगबाट डिजिटल रूपमा परिवर्तन गर्नु पर्यो।

यो प्रक्रियालाई हामी डिजिटाइजिङ्ड

भन्न सक्छौ अर्थात् एनालगलाई

डिजिटलमा लैजाने कार्य।

नेपालको कुरा गर्ने भौमिका

हो भन्ने भौमिका छैन।

यो भौमिका

प्रयोगमा गर्दै छन्।

यो भौमिका देखिन्न विभिन्न

सुरक्षित काम गर्ने शैली र उसका आफ्नै

